

یادداشت سه •
حسین سلاج‌ورزی •

بخشودگی جرائم، اقدامی در جهت تحقق اقتصاد مقاومتی

یکی از مشکلاتی که می‌توان گفت در سال‌های اخیر هم کارفرمایان را تحت فشار قرار داده و هم خود سازمان تامین اجتماعی را در مضیقه قرار داده است، افزایش بدهی کارفرمایان به این سازمان بوده است. سازمان تامین اجتماعی با افزایش این بدهی‌ها در تنگنا قرار گرفت و کارفرمایان هم هرروز خود را با صورت حساب قفلورتری مواجه دیدند، این در حالی است که کشورمان بیش از هر وقت دیگری نیاز به تحرک و کارآفرینی دارد.

سیاست‌های اقتصاد مقاومتی ناظر بر افزایش تولید و تقویت بنیه‌های تولیدی است و قاعدتا اقداماتی از این دست را می‌توان در جهت تحقق سیاست‌های اقتصاد مقاومتی مناسب به شمار آورد، یعنی اقدام سازمان تامین اجتماعی برای همکاری با کارفرمایان بدهکاری که در سال‌های گذشته با فشار تحریم‌ها و شرایط نامساعد اقتصادی دچار این وضعیت شدند. برکسی پوشیده نیست که رفع مشکلات کارفرمایان، یعنی فراهم کردن فضا برای افزایش فعالیت آن‌ها و در نتیجه افزایش اشتغالزایی و حفظ اشتغال‌های موجود، می‌تواند به نوعی حمایت از نیروی کار مولد و کارگران هم باشد. کارفرمایان از چنین اقداماتی استقبال می‌کنند. به صورت کلی هر بخشنامه و اقدامی که بتواند شرایط بنگاه‌ها را تسهیل کند اقدامی مثبت ارزیابی می‌شود.

حال بخشودگی در زمینه مالیاتی باشد یا بانکی یا در زمینه تامین اجتماعی. در سال‌های گذشته به دلیل مشکلات تحمیلی به تولیدکنندگان، بسیاری از کارفرمایان نتوانستند به تعهدات خود عمل کنند. در نتیجه این شرایط متأسفانه بدهی بسیاری از بنگاه‌ها به سازمان‌های مختلف از جمله سازمان تامین اجتماعی، سازمان امور مالیاتی و بانک‌ها افزایش پیدا کرد. در چنین شرایطی اعلام آمادگی سازمان تامین اجتماعی برای بخشودگی جرائم کارفرمایان خوش حساب می‌تواند شروع یک‌سری اقدامات مشابه از سوی همه سازمان‌ها باشد که نتیجه آن قطعاً تقویت بنیه‌های تولیدی خواهد بود. تحریم‌ها باعث بروز مشکلاتی بر سر راه تهیه مواد اولیه از خارج شد، تولیدکنندگان مجبور شدند از ماشین آلات و تکنولوژی‌های قدیمی استفاده کنند، و مشکلات نقل و انتقالات ارزی برای صادرکنندگان ایجاد شد... این عوامل باعث شد در نهایی به تولیدکنندگان هزینه‌های اضافی تحمیل شود و متضرر شوند. در نتیجه هزینه تولیدکنندگان افزایش پیدا کرد و مشکلاتی همچون کاهش نقدینگی و کاهش ظرفیت پایین تولید گریبان کارفرمایان را گرفت. در این شرایط بسیاری از کالاهای ایرانی در بازارهای جهانی غیرقابل رقابت شدند.

با این حال در دو سه سال اخیر، به دلیل ثبات اقتصادی و ارزی و همچنین قابل پیش‌بینی‌تر شدن شرایط اقتصاد کسب‌وکار، وضعیت کسب‌وکار کشور بهبود پیدا کرده است. هنوز از هدف خود، یعنی قرار گرفتن جزو ۵۰ کشور اول در کسب‌وکار، فاصله داریم. در این شرایط انتظار می‌رود با رشد مستمر اقتصاد کشور و با افزایش درآمدهای نفتی و بهره‌برداری از آن برای کمک به تولید و اشتغال کشور این وضعیت بهبود پیدا کند. در حال حاضر تولیدکنندگان کشور نیاز مبرمی به حمایت سازمان‌های مختلف دارند. در این میان نقش تامین اجتماعی از اهمیت بالایی برخوردار است. متأسفانه در سال‌های اخیر به دلیل تحمیل هزینه‌های زیاد، این سازمان نیز با مشکلات مالی روبه‌رو شده بود که آن را رنجور کرده است. با وجود این مشکلات در سازمان تامین اجتماعی، بر نامه‌ریزی برای چنین اقداماتی نشان می‌دهد که مسئولان این سازمان خود را در مشکلات تولیدکنندگان و کارفرمایان سهیم می‌دانند که این موضع قابل تقدیر است و جامعه کارفرمایان کشور امیدوار است این روند استمرار داشته باشد.

در این شرایط انتظار می‌رود نهادهای سازمان‌های مربوطه به‌خصوص تامین اجتماعی در رابطه با کاهش مقررات دست‌وپاگیر بر سر راه تولید کشور عزم جدی داشته باشند. به نظر می‌رسد رفع قوانین مزاحم برای کارفرمایان و اقدامات شفاف در این زمینه می‌تواند وضعیت کسب‌وکار کشور را بهبود بخشد. جامعه کارفرمایان کشور هم آمادگی خواهد داشت در این زمینه‌ها با این سازمان‌ها همکاری کند تا در نهایت همه با هم‌دلی به سوی رفع مشکلات و برطرف کردن معضلات اقتصادی کشورمان حرکت کنیم.

نایب رئیس اتاق بازرگانی ایران و عضو شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی

ایران گندم صادر می‌کند

ایران تلاش دارد به جمع صادرکنندگان گندم بپیوندد. بعد از چند سال مشکلات برای تولید گندم و تامین نیاز داخلی، معاون وزیر جهاد کشاورزی ایران خبر داده که پس از صدور مجوز ستاد تنظیم بازار برای صادرات گندم مازاد، صادرات این محصول استراتژیک با عرضه بورسی آن به قیمت پایه کیلویی ۷۱۰ تومان شروع می‌شود. علی‌قنبری گفته است: «مجاز برای صادرات ۳ میلیون تن گندم و ارد صادر شده اما به نظر می‌رسد تا حدود ۲ میلیون تن مازاد تولید را بتوانیم صادر کنیم.»

۰۲ | کتینه‌نو

منصور اولی •
خبرنگار •

حمایت از بخش تولید و تشویق کارفرمایان برای گسترش فعالیت‌هایشان، از نظر کارشناسان اقتصادی یکی از مهم‌ترین راهکارهایی است که باید در دستور کار همه نهادهای سازمان‌های

کشور قرار بگیرد تا با به حرکت درآمدن چرخ‌های تولیدی، فراهم شدن زمینه‌های لازم برای حرکت در مسیر رشد و شکوفایی اقتصادی کشورمان را شاهد باشیم. در سال‌های گذشته فشار ناشی از تحریم‌های بین‌المللی و سخت‌تر شدن دسترسی تولیدکنندگان به ماشین‌آلات و فناوری‌های روز و مواد اولیه از یک‌سو و افزایش تنگناهای مالی از سوی دیگر، قدرت تولید کشور را به شدت تضعیف کرده بود و شاهد تعطیلی بیش از ۲ هزار بنگاه صنعتی بزرگ و کوچک در کشور بودیم. یکی از سیاست‌های اساسی دولت یازدهم، از زمان روی کار آمدن رفع مشکلات ریزدرشت پیش پای تولیدکنندگان بوده و هست و با گشایش‌های مختلف انجام‌شده در صحنه‌های بین‌المللی به اذعان بسیاری از کارشناسان و فعالان صنعتی و خدماتی و همچنین ارزیابی نهادهای بین‌المللی فضای کسب‌وکار کشور، روند بهبودی را در پیش گرفته است. در چنین شرایطی به باور کارشناسان اقتصادی، در دستور کار قرار گرفتن حمایت‌های تشویقی از سوی سازمان‌های مختلف می‌تواند به این روند بهبودی سرعت بدهد و اقدام اخیر سازمان تامین اجتماعی در راستای بخشودگی جرائم کارفرمایان از جمله این حمایت‌های سازنده به حساب می‌آید.

یکی از گالایه‌های صنعتگران و کارفرمایان در سال‌های اخیر فشارهایی بوده که از ناحیه افزایش جرائم و بدهی‌هایشان متحمل

می‌شوند، چه در مورد جرائم دیرکرد وام‌های بانکی، که با توجه به شرایط گذشته از عهده پرداختش برنیاوده بودند، چه جرائمی مانند بدهی به سازمان‌هایی مانند سازمان تامین اجتماعی. کارشناسان اقتصادی بر این باورند که در شرایط این‌چنینی حمایت‌های تشویقی سازمان‌های توان‌انگیزه کارفرمایان را برای بازگشت به روال تولید و تحرک بیشتر افزایش دهد.

محمّدقلی یوسفی، استاد اقتصاد دانشگاه علامه طباطبائی، با بیان اینکه باید به شرایطی که بخش‌های مختلف صنعتی و خدماتی کشور در سال‌های رکودی – تومی با آن دست به گریبان بودند توجه کرد، افزایش اقدامات این‌چنینی در جهت حمایت از کارفرمایان و کارآفرینان را یک ضرورت می‌داند و به آتی‌هنو می‌گوید: «متأسفانه شرایط مخربی که در سال‌های ۸۹ تا ۹۲ به صنایع کشورمان تحمیل شد، قدرت رقابت و تولید آن‌ها را به‌شدت تحلیل برد و برای احیای مجدد آن‌ها نیازمند اقدامات تشویقی و حمایتی ویژه هستیم. اینکه سازمان تامین اجتماعی تصمیم گرفته با کارفرماها وارد تعامل شود نشانه خوبی است و باید همه سازمان‌هایی که به نوعی با کارفرماها در ارتباط هستند چنین اقداماتی را در دستور کار قرار دهند.» این استاد دانشگاه با بیان اینکه یکی از مهم‌ترین مشکلات ما در حال حاضر مسئله بیکاری است، می‌افزاید: «راهکار برون‌رفت از این مشکلات و تقویت ظرفیت‌های اشتغالزایی در کشور کمک به بخش‌های مولد است. کارفرماهایی که نتوانستند در سال‌های سخت تحریم همچنان خود را حفظ کنند، کار بزرگی کرده‌اند و در حال حاضر که شرایط برای افزایش فعالیت آن‌ها فراهم است این دست اقدامات حمایتی می‌تواند در افزایش اشتغالزایی هم موثر باشد.»

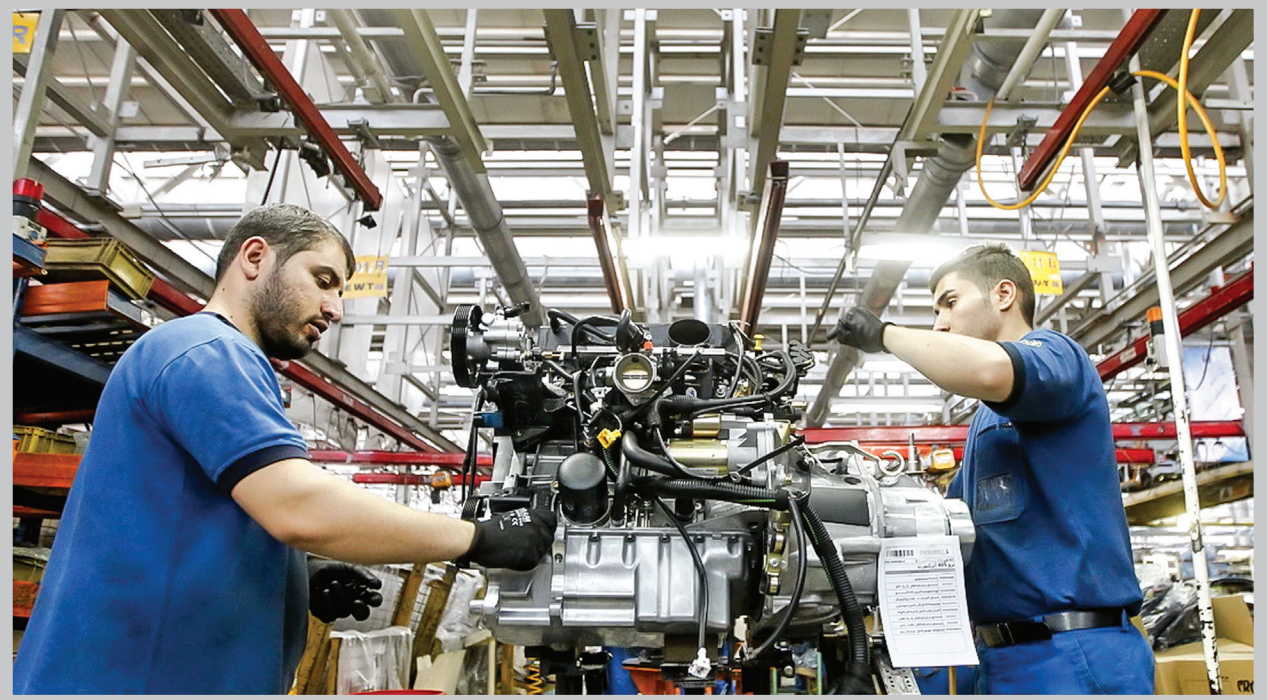
تحریم همچنان خود را حفظ کند، کار بزرگی کرده‌اند و در حال حاضر که شرایط برای افزایش فعالیت آن‌ها فراهم است این دست اقدامات حمایتی می‌تواند در افزایش اشتغالزایی هم موثر باشد.»

■ رفع موانع درونی تحرک را به اقتصادبرمی‌گرداند
از نظر فعالان صنعتی کشور، یکی از مهم‌ترین موانع پیش پای

رونق گرفتن فعالیت‌ها موانع داخلی است. سازمان‌ها و نهادهای مرتبط می‌توانند با رفع این موانع به افزایش تحرک در بخش‌های مولد کشور کمک کنند. به باور فعالان صنعتی، اقتصاد کشورمان ظرفیت مناسبی برای رونق و اشتغالزایی دارد و حمایت‌های تشویقی می‌تواند این ظرفیت‌ها را فعال کند. فاطمه مقیمی، عضو هیئت نمایندگان اتاق بازرگانی ایران، در مورد اقدام اخیر سازمان تامین اجتماعی برای بخشش جریمه کارفرمایان بدهکار به آتی‌هنو

می‌گوید: «در کشور دو نوع بنگاه بدهکار به بانک‌ها یا سازمان‌های دیگر داریم. دسته‌ای از آن‌ها بنگاه‌هایی هستند که علاقه و اراده‌ای برای تسویه این بدهی‌ها ندارند و شاید اساساً هدفی برای بازگشت به چرخه تولید نداشته باشند، که این دسته تکلیفشان مشخص است. بخش مهم و بزرگی از بنگاه‌های تولیدی بدهکار اراده لازم را برای بازگشت به چرخه و تسویه همه دین‌های خود دارند، اما بر اساس شرایط سختی که در گذشته بر آن‌ها تحمیل شده است توان این کار ندارند.» مقیمی با بیان اینکه دسته دوم به‌شدت نیازمند حمایت هستند، اضافه می‌کند: «اقدام سازمان تامین اجتماعی درسته دوم این بنگاه‌ها را نشانه رفته و از این حیث اقدامی مهم است که می‌تواند در صورت استمرار هم به رفع مشکلات این بنگاه‌ها کمک و هم مشکلات سازمان تامین اجتماعی را رفع کند.» وی عنوان کرد: «از دیدگاه من یکی از بزرگ‌ترین موانع کسب‌وکار در کشور مشکلات داخلی از جمله موارد مربوط به قوانین و مقررات

کهنه است. حاکمیت این قوانین، گاه بدون همسو شدن با شرایط روز دنیا، برای فضای کسب‌وکار ما بسیار دست‌وپاگیر می‌شود»، مقیمی می‌افزاید: «به طور کلی نگاه ما به تصمیم و سیاست اتخاذ شده، نگاهی امیدوارکننده است. چرا که با این تصمیم‌ها فضا رو به بهبود خواهد رفت و قاعدتاً اقداماتی از این دست را می‌توان در راستای تقویت امید در کشور ارزیابی کرد.»

کارشناسان معتقدند طرح بخشودگی جرائم کارفرمایان از سوی سازمان تامین اجتماعی در شرایط فعلی اقتصادی، طرحی مثبت و از نظر منطق اقتصادی دارای توجیه است

باز تاب اقدام سازمان تامین اجتماعی در بخشودگی جریمه کارفرمایان خوش حساب

مشمولان بخشودگی جرائم بیمه‌ای، بیشتر شدند

■ افزوده شدن بخش خدمات به بخشودگی‌ها
اقدام مثبتی است

یکی از نکاتی که در مورد بخشنامه اخیر سازمان تامین اجتماعی برای بخشودگی جرائم کارفرمایان مورد توجه کارشناسان قرار گرفته، افزایش شمول کسانی است که می‌توانند از آن استفاده کنند. در بخشنامه‌های مشابه قبلی و در قانون سابق، تنها کارفرمایان واحدهای تولیدی و صنعتی و معدنی می‌توانستند از مزایای بخشودگی جرائم استفاده کنند و در قانون جدید، کارفرمایان واحدهای خدماتی نیز مشمول بخشودگی جرائم خواهند بود. این نکته به نظر کارشناسان و فعالان اقتصادی با توجه به نقش پررنگ بخش خدمات در اشتغالزایی حائز اهمیت است.

رضارضایی، عضو مجمع کارآفرینان ایران، در این باره می‌گوید: «بخش خدمات سهم بالایی از اشتغالزایی را در کشور به خود اختصاص داده و اینکه در این بخشنامه به این بخش هم اشاره شده، نشان‌دهنده توجه مسئولان سازمان تامین اجتماعی به رفع موانع از پیش پای بخش‌هایی است که واقعاً فعال‌اند و نیاز به حمایت دارند.»

طبق روال قانون جاری در سازمان تامین اجتماعی، دریافت ضمانت‌نامه بانکی و یا اموال منقول و غیرمنقول به‌عنوان وثیقه مورد قبول بود. در قانون جدید بخشودگی جرائم نیز دریافت چک به‌عنوان وثیقه ممکن خواهد بود. افزایش کارفرمایان مشمول هم از دیگر تغییرات

قانون جدید بخشودگی جرائم است. بر این اساس تمامی کارفرمایان کارگاه‌های فعال تولیدی، صنعتی، معدنی و خدماتی دارای بدهی به تامین اجتماعی می‌توانند از مزایای این قانون استفاده کنند. شرایط سخت و دشواری که در چند سال گذشته گریبان حوزه کار و تولید را گرفته بود، بیشتر به دلیل شب‌تند قیمت‌ها، افزایش تورم، کمبود نقدینگی، نوسانات نرخ ارز و تحریم‌های اقتصادی توان بخش‌های کارفرمایان را برای عمل به تعهدات خود کاهش داده است. به همین دلیل بسیاری از واحدهای صنفی و تولیدی یا نیمه‌فعال بودند یا در آستانه تعطیلی قرار داشتند. در چنین وضعیتی نمی‌شد انتظار داشت کارفرمایان به تعهدات قانونی و بیمه‌ای خود عمل کنند. به همین دلیل شاهد به تأخیر افتادن پرداخت حق بیمه‌ها به تامین اجتماعی بودیم. به اعتقاد مهدی تقوی، استاد اقتصاد دانشگاه علامه، برای عبور از خسارت‌های فراوانی که در سال‌های گذشته دامن اقتصاد کشورمان را گرفته بود، همه سازمان‌ها و ارگان‌ها باید دست‌به‌دست هم بدهند و از بخش‌های تولیدی و خدماتی حمایت کنند. وی به آتی‌هنو می‌گوید: «طرح بخشش جرائم کارفرمایان از سوی سازمان تامین اجتماعی در شرایط فعلی اقتصادی، که می‌خواهیم خودمان را برای بازسازی خرابه‌های گذشته آماده کنیم، طرحی مثبت و از نظر منطق اقتصادی دارای توجیه است.» این استاد دانشگاه تأکید می‌کند: «در همه کشورهایی که به دلایل مختلف، بخش‌های صنعتی و تولیدی‌شان دچار مشکلات می‌شوند، چنین اقداماتی را شاهد هستیم. در مورد اقتصادهایی با مختصات اقتصاد کشورمان، یکی از اصول مهم اقتصادی این است که بخش‌های آسیب‌دیده به صورت جدی مورد حمایت قرار بگیرند.»

در حال حاضر به دلیل مشکلات و کمبود نقدینگی از سوی منابع بانکی، واحدهای صنعتی و تولیدی با چالش‌هایی مواجه‌اند لذا حمایت از کارفرمایان خوش حساب و صاحبان تولیدی که در بخش تولید و اقتصاد کشور نقش تعیین‌کننده و موثری دارند، از نظر اصول اقتصادی اقدامی لازم و ضروری است و با توجه به روح حاکم بر سیاست‌های اقتصاد مقاومتی، مبنی بر تقویت بنیه‌های تولیدی، این اقدامات را می‌توان در راستای حرکت در مسیر تحقق اهداف این سیاست‌ها به شمار آورد.

اقدام مناسب سازمان تامین اجتماعی در مورد بخشودگی جرائم

حال حاضر با اینکه شرایط واحدهای تولیدی کشور در دو سه سال اخیر بهبود پیدا کرده است، بسیاری از مسائل به دلیل مشکلات زیرساختی در اقتصاد کشور همچنان باقی است. شرایط رکودی در اقتصاد کشور در چند سال گذشته باعث مشکلات زیادی برای تولیدکنندگان شده است. هزینه‌های بالای تمام‌شده در تولید و کاهش درآمدهای مصرف‌کنندگان موجب شده بسیاری از کالاهای به فروش نروند و بسیاری از تولیدکنندگان همچنان زیر ظرفیت کار کنند. در این شرایط به نظر می‌رسد رفع مقررات دست‌وپاگیر و همچنین ایجاد مشوق نیز بازگرداندن می‌شود. بنابراین به نظر می‌رسد در این شرایط رفع ابهام در خصوص قوانین غیرشفاف توسط سازمان تامین اجتماعی می‌تواند بسیار موثر واقع شود. در

نسبت به میزان بدهی‌های خود دارند و در واقع در سال‌های گذشته به دلیل نبود قوانین شفاف در این زمینه مشکلاتی بین پیمانکاران و کارفرمایان و سازمان تامین اجتماعی به وجود آمد. به گونه‌ای که با ورود پیمانکاران به پروژه‌ها برخی هزینه‌ها، که در حالت کلی برای کارفرمایان کمتر است، افزایش پیدا می‌کند. در این شرایط پیمانکار نوعی بدبینی نسبت به تسویه بدهی‌های خود دارد چراکه اصل محاسبه بدهی‌های خود را خارج از مقررات می‌بیند. این در حالی است که در صورتی که قوانین در این زمینه شفاف شود بخش بزرگی از معوقات تامین اجتماعی نیز بازگرداندن می‌شود. بنابراین به نظر می‌رسد در این شرایط رفع ابهام در خصوص قوانین غیرشفاف توسط سازمان تامین اجتماعی می‌تواند بسیار موثر واقع شود. در

لازم برای حل ریشه‌ای مشکلات هم انجام شود. در صورتی که مشکلات به صورت ریشه‌ای حل شود هم مشکلات سازمان‌هایی مانند سازمان تامین اجتماعی حل می‌شود. هم تولیدکنندگان از شر بدهی‌های خود به سازمان‌های مختلف خلاص می‌شوند. در واقع با برطرف شدن مشکلات به صورت ریشه‌ای می‌توان با یک تیر دو نشان را زد. در حال حاضر بدهی کارفرمایان به دو دسته تقسیم می‌شود: بخشی از آن مربوط به تولیدکنندگانی است که به دلایل مشکلات اقتصادی که در سال‌های اخیر داشتند با کمبود نقدینگی روبه‌رو شده‌اند و قاعدتاً با این نوع بخشودگی مشکلاتشان کاهش پیدا می‌کند. اما بخش دیگری از این بدهی مربوط به پیمانکارانی می‌شود که به دلیل نبود شفافیت در قوانین مربوطه نوعی بدبینی

یادداشت •
مرتضی رجایی •

طرح بخشودگی جرائم کارفرمایان خوش حساب اقدام موثری برای رفع مشکلات تولیدکنندگان است؛ چراکه در سال‌های اخیر بخشی از تولیدکنندگان و کارفرمایان به دلایل مختلف اقتصادی توان پرداخت بدهی‌های خود را به سازمان تامین اجتماعی نداشتند. با این حال به نظر می‌رسد در کنار چنین اقداماتی از سوی سازمان‌های مختلف از جمله سازمان تامین اجتماعی که در این حوزه پیش قدم شده باید به صورت موازی تلاش‌ها و اقدامات

یکشنبه ۱۹ دی ۱۳۹۵ • شماره هشتاد و هفت

A T I Y E H N O

قائم‌مقام کانون عالی کارفرمای